

א [ניתן מד.] ג [פי] שלקח את עובד כוכבים בלחם שלם כדן. ערוך ועי' בפס"י. א לקמן קל"ג. ד) בטרם פ"ג מי"ב. ה) חוספמא דפאה פ"ב ה"ג. ו) ר"ש מ"ז. ז) ז"ל שמשע. ח"ג. ח) [נמלכר ה] ט) [נ"ק ק"ע-א]. י) [נמלכר ה]. יא) [נ"ק ט] ב"פ: ל"ג, ל"ג, מ) ז"ל ומת.

תורה אור הש"ס

1. וברמך לא תעולל ופרט ברמך לא תלקט לעני ולגר תעבד אתם אני יי אלהיכם: 2. כי תבער ברמך לא תעולל אתרדך לגר לתום ולאלמנה יתנה: 3. כי תחבט זיתך לא תפאר אתרדך לגר לתום ולאלמנה יתנה: דברים כד כ

גליון הש"ס

גמ' א' איקרו עם. ע"י שטענת ד' ע"פ מוס' ד"ה כולן:

מוסף רש"י

חייב לעשר. עליה, דהו כמוכר [ג'טין טד]. נותן. לוקח. לכהן. ואין הטעם מנה לו כולו, לפי של מכר לו את המתנת מסתמא [לקמן קל"ח: ועי' ב"ק קס"ו]. לקח הימנו במשקל. דהשתא ודאי זין ליה [לקמן ט"ו]. ומנכה לו מן הדמים. מששטתה ז"ו כהניס מתמנהיס והיין על הטבח [ט"ו]. באנפרות. הפסק [ט"ו].

דאסו לידה. לכהן: צטצליהו. שהפקד הטבל אללו: כמי שהורמו דמיון. וזה בהם מן ההפקד שהרי קדם. ל"א שמסר לו את הטבל לזכות בתרומה שבו: אם בחובו. שהיה חייב לו דבר קצוב ממון: חייב לעשר. מנקום אחר וליתן לכהן שהרי הוא כמוכר: ואם באנפרות. בהפסק ועל חנם פטור מלעשר. קתני מיהת אם בחובו חייב לעשר אלמא יש לו תובעין דאי לא דינא הוא שיטלם לו על כרחו מנאי חיוב מלוה איכא הא לא פש גביה מידי: שאני הסם דקא משתרי ליה. הסם לאו בהולאה דדיינין תנן זה אלא חיובא בעלמא כאשר חיובי מעשרות וחיובה דדאי איכא עליה דהא משתרי ליה כלומר משתכר הוא זה שהרי היה רריך לפרוע מעות: א"ל לטבח: מכור לי בני מעיה. בני מעיה של פרה זו: והיו כהן מסגות. הקצה: נוסגן. לוקח זה לכהן: ואין. המוכר מנכה לו ללוקח מן הדמים שהרי היה יודע הלוקח שהמתנות שם וזה לא מכר לו הקצה: לקח הימנו במשקל. הליטרא כך וכך ושקל לו הקצה: נוסגן. לו לוקח לכהן שהרי הגזל אללו ורריך להשיב: והטבח ינכה לו מן הדמים. על כרחו שמכר דבר שאינו שלו: ואמאי. נותן לכהן ליהו כמזיק כו': שטעה נכסי כהן. לא ידעתי היכן שגויה ובספרים אינה כתובה בשוה ומונח אני ט"ו מתנות כהונה שכולן נכסי כהן לעשות בהן כל זרכיו התרומה ותרומת מעשר ותרומת מעשר של דמאי והחלה והבכורים וראשית הגז ומתנות של חולין ושל קדשים והקדש והחומש של גזל הגר ומהו ופדין הן ופדין פטר חמור ונראה דעניי שכולן שונים זה ומשיב תרומה ותרומת מעשר והדמאי וחלה כחלה דכולהו תרומה ניהו וזכור ופדין הן ופדין פטר חמור כחלה וקדן וחומש דגזל הגר חלה וכולהו הן מתנה לכהן הן ולקמן בפירקין (דף קל"ג:) חשיב כל כ"ד מתנות כהונה. הגזל את הגר ונשבע לו ומת הגר ואח"כ הודה ונשבע ללקח דאמר רחמנא ואם אין לנש גואל וגו' וי' יש לך אדם צישראל שאין לו גואלים אלא זהו גר שמת ואין לו יורשין) וכמי האשם המושב לה' לכהן) ומניא פירק הגזל צב"ק (דף ק"י) האשם זה קרן המושב זה חומש דגבי נשבע ללקח בפדיון או גזל כמי ציה חומש צין בגזל חזירו פפרשת ויקרא [ה] צין בגזל הגר פפרשת נשאי: למה אמרו. למאי הלכתא: ופ"ס. אע"פ שאינו לאכילה ולא לדברו שיצא ליד אכילה. ולבי

מגמגס למאי תנייה הואיל ותנא דרפי' בהמה טמאה לוקח מהן: חטיף מסתפא. כשהיו היתנות מוליכין ארוע והלחיים והקצה לכהן חוטפס מידהיס: לא מסתפא. לא די דכשהוא שוחט את בהמתו אין לנו כופין אותו לתת מתנות לכהן אחר: אלא מיהטף נמי חטיף. בתמיה: ורב. מנאי דעמיה דאמר לא מסתייה דלא שקלינן מיניה דמשמע שהיינו יכולין לכופו לכך ונמנעין אנו: אי איקרו עם נשקול מיניה. דהא מאת העם מאת וזבחי הוצת כמי (דברים יח) ואי לא איקרו עם רחמנא פטריה ומאי טיבותא עבדינן גביהו: מספקא ליה. לרב ומשום ספיקא פטר ליה דהמוניא מחזירו עליו הראיה: להא שמעפא. דרב דמספקא ליה: ד' מסגות ענייס. הנוהגות זכרם ואלו הן: הפרט והעוללות. כדכתיב (ויקרא יט) וכרמך לא תעולל ופרט כרמך לא תלקט וזמס' פאה (פ"ו מ"ד) מפורש אילו היא עוללות כל שאין לה לא כתף ולא נטף: והשכחה

הזרוע והלחיים פרק עשירי חולין קלא

דאתו לידה במבלייהו וקסבר האי תנא מתנות שלא הורמו כמי שהורמו דמיון. ומשעת הרמה ואילך היינו מני אתו לידה אפילו צטצליהו וא"ת אמאי לא משני דפשטא דכרייתא דקתני פטור מן התשלומין היינו דאתו ליד כהן צטצליהו וקסבר האי תנא מתנות שלא הורמו לאו כמי שהורמו דמיון ומש"ה פטור דאין לו לכהן אלא משעת הרמה ממש והוה ניחא טפי דהו לישון הרמה דוקא וי"ל דאי הוה מוקי לה הכי אז לא היה חמוש הדיוק כלל הא משעת הרמה ואילך משלם דהא פשיטא דמשלם כיון דאתו ליד כהן והורמו אזל השמא עיקר הכרייתא משמיענו דמזיק מתנות כהונה או שאכלן פטור ודיוקא קמ"ל דאע"ג דאתו לידה יא צטצליהו חייב דכמי שהורמו דמיון:

שאיני התם דקא משתרי ליה. דנמקום זה הניח לו המלך שאר ממנו ואם מאמר מתנות כהונה כשאכלם משתרי ליה שצמקום זה לא אכל דבר אחר ואמאי פטור וי"ל דלא דמי לאנסו צית המלך גרנו דמתחיהן לא לקח משלו אזל צאכלו אפשר דלא משתרי ליה שהיה ממענה: הכי גרסי' בפ"י ר"ח שבועה נכסי בהן. ולא חשיב הכא כל כ"ד מתנות כהונה דחשיב לקמן בפירקין (דף קל"ג:) דלא חשיב הכא אלא הכי דאסורים לורים והם ממון כהן והא דחשיב מתנות אע"פ שמתרות לורים משום דטבלי ודמו לתרומה כדאמר לקמן (קל"ג:) אע"ג דלית הלכתא הכי היינו דלא הו כאלו צבליים אזל מ"מ איסורא איכא לאכול מצהמה שלא הורמה מתנותיה א"ג לא חשיב אלא מידי דבר אכילה והא דלא חשיב זכור משום דלכתי לאו צר אכילה הוא שרריך שמיטה: מעשר עני המתחלק בתוך הבית. דוקא נקט המתחלק בתוך הבית דשני דיני מעשר הם אחד מתחלק תוך הבית ואחד מתחלק בתוך הגרנות כדמשמע בפ"ב דגדרים (דף פ"ד:) ולאנו המתחלק תוך הגרנות אין לצעלים צו טובת הגאה אלא צאות המתחלק בתוך הבית ובספרי מפרש להו מקראי כתוב אחד אומר מקצה שלם שנים תניא את כל מעשר תבואתך והנחת אלמא רריך להניחו בגורן וצאין ענייס ונוטלין אותו וכמוז אחד אומר כי תכלה לעשר וגו' ונתת ללוי וגו' אלמא בתוך הבית מחלקו מדכמיב ט והנחת הא כיצד עד הפסק שהוא זמן גשמים ואם מניחו בתוך נפקס מחלקו בתוך ביתו וזה מעשר עני המתחלק בתוך

הבית מכאן ואילך שהוא ימי הקץ מניחו בתוך גרנות וענייס צאים ונוטלין אותו: י"ש בו טובת הגאה אבע"רים. נראה דדבר שיש צו טובת הגאה לצעלים אפילו צא עני ולקחו מויליין מידו ודבר שאין צו טובת הגאה לצעלים לקחו אין מויליין מידו ומיהו אם לא לקחו וצא עני ושאלו ממנו אם ירצה לא יתן לו דקרי ליה לעיל ממון שאין לו תובעין ואם היה רריך ליתנו לתובעו א"כ הו יש לו תובעין: נ"ב אחריו אחריו מוירת. ואע"ג דאצטריכו למכתב ולא הו מופנה גלוי מילתא בעלמא הוא דכמו שיש צוה אחריו פאה ה"ג יש צוה אחריו פאה ולאו ג"ש ממש היא אי נמי מדכמיב שכתה בלשון אחריו ש"מ לג"ש אתא וי"ע למה לא גמרינן בג"ש דאחריו דלהו פרת צוית כמו זכרם ויהי דלענין עוללות לא אפשר למילף צאילן דלא שייך ציה אחיהו עוללות כל שאין לו לא כתף ולא נטף: כגון

עין משפט נר מצוה א [מ"י פ"ו מהלכות מעשר הלכה ז': ב מ"י פ"ד מהל' צבורים הל' י"ד ופ"א מהל' צבורות הל' ג סגנו עשין קמב ר"א טו"ש"ע י"ד ס"י ס"א סע"ף יג וס"י שו סע"ף ו: ב מ"י פ"ט מהל' צבורים הל' ח טו"ש"ע י"ד ס"י ס"א סע"ף כג: ז ד מ"י פ"א מהלכות מתנות עניים הל' ז: י"ח ה מ"י שם הלכה ח: ו מ"י שם פ"ו הל' י:

שיטה מקובצת

א) בטבלייהו חייב דכמי שהורמו דמיון ועוד י"ל דאתו לידה במבלייהו וקסבר מתנות שלא הורמו כמי שהורמו דמיון הלכך אם אכלן אחר הרמה חייב שכבר וזה בהן הכהן ואם קודם הרמה פטור דגירות הכתוב דאין לו בהן אלא משעת הרמה ואילך עד שהובר חלק של כהן ומיהו אחר הרמה אהניא הא דאתת לידה שזכה בהן הכהן וממנו הוא. הרא"ש ז"ל:

י"א א מיי"ו מ"ו מהלכות
מתנות עניים ה"ז ב
ופ"ו מהל' תרומות ה"ז א
סמג לז' רנד:
ב ב מיי"ו מ"ח מהלכות
מעשר ה"ז ד:
בא א מיי"ו פ"ט מהל'
בטורים ה"ז ב סמג
עשין קמב טו"ע י"ד ק"י
סא סע"ף ח:
בב ד מיי"ו פ"ב מהל'
מעשה בקדושת ה"ז
[טו]

מוסף רש"י

להודיר לעני על שלו.
עני הראוי לטול פאה ויש
לו עדה והיו הכמוס
לזמן זה פאה (ג'סו)
(ב' תרומה לכהן.
מינה לכהן (יבמות
(טו) וכפר את מקדש
הקדש בעצרות פר
ושער של יום הכפורים
כתיב המכפר על עוונות
מקדש וקדשו. זה לפני
ולפניהם על טומאה
שארעה לפני ולפניה כגון
עומת לפני לפניה וזה
כדי השחוחה דמיחית לה
על שהיו (שבועות טו)
או: אם כנגד אדם בטומאה
ולכן זה ידעו כסף אלל
הוא לה ידעו נחמיה,
ולפנין מקדש צדיק
דשבעות (י) ששער זה
תולה עליה לזמן מן
הסורין עד שיועד לו ויבא
בעולה ויוד (יוחא טו).
זה היכל. על טומאה
שארעה בהיכל (שס) אם
עומת בהיכל (שבועות ג).
מזבח כמשמעו. זה
מזבח הזהב. אם הקטיר
קטורת בטומאה וציהיה
(שס) או: על טומאה
שארעה לאדם מנחת
וזהה כדי השחוחה. שזה
שער שהיה למי שנתח
בעורה (יוחא טו).
שנכפרים על טומאה שנת
במזבח. וזמן שהיה לו
ידעה במחילה כשנמנה
ועלם ממנו טומאה זו.
או העלם קודם ונגע
בו. ושער הנעשה בפניה
מכפר עד שיעד לו
ויבא קרבן עלה יודר
כדלמך בשבועות (מנחות
צב. מכות). יכפר אלו
העזרות. נכנס לעזרה
בטומאה (שבועות שס).
הכנים כמשמעו. ומכפר
עד השער על ישראל וס'
הפר על הכהנים (מנחות
שס). מנחת כהונה. בת
הזן נאכלת. לכל מנחת
הזן כליל תהי' לא תאכל
מזב. אבל נכונה הנשואה
לישראל נאכלת, וכן כהנ
אלמנה וגדולה שהביאה
מנחה נאכלת (סוטה כג).

כגון זרוע ולא זרוע. דאי זרוע ממש למה לי למימר כגון לימא
ושאר מתנות כהונה הזרוע כו' אלא מדקאמר כגון ולא
זרוע מיידי אלא דכחותיה דהיינו מעשר ראשון ואקטריך ליה למימר
כגון זרוע דאי הוה אמר בהדיא מעשר ראשון הוה אמינא דה"ה
מתנות כהונה להכי תנא כגון זרוע
והכי קאמר ושאר מתנות כהונה שהן
דוגמת זרוע כגון מעשר ראשון
מוציאין אכל זרוע עגמיה לא
דמספקא לן כרבי:
תא שמע כל דבר שבקדושה בו.
תימה מאי פריך ליה לרבי
מהכא דילמא משום הכי אין מוציאין
משום דמספקא ליה למנא אי איקרו
עם או לא וי"ל דלא משמע ליה שהיה
ספק למנא וצפי"ר ר"ח גרס לימא
מסייע ליה כל דבר שבקדושה כו'.
דבי

השכחה והפאה דכתיב ובוקוצרם את
קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך בקוצרך
ולקט קצירך וגו' כי תקצור קצירך בשדך
ושכחת עומר בשדה שנים שבאילן השכחה
והפאה דכתיב כי תחבוט זיתך לא תפאר
אחריו ותנא דבי ר' ישמעאל שלא תטול
תפארתו ממנו אחריו זה שכחה וכולן אין
בהן טובת הנאה לבעלים מאי טעמא עזיבה
כתיבא בהו ואפי' עני שבישראל מוציאין
אותו מידו דכתיב ולקט קצירך לא תלקט
לעני ולגר תעזוב אותם להודיר עני על
שלו ומעשר עני המתחלק בתוך הבית יש בו טובת הנאה לבעלים מאי
טעמא נתינה כתיבא ביה ואפי' עני שבישראל מוציאין אותו מידו דאמר
ר' אילעא גמר לגר מהתם מה להלן מוזהר עני על שלו אף כאן מוזהר
עני על שלו ושאר מתנות כהונה כגון הזרוע והלחיים והקבה אין מוציאין
אותן לא מכהן לכהן ולא מלוי ללוי הא מלוי לכהן מוציאין אלמא איקרו עם
כגון הזרוע ולא זרוע ומאי ניהו מעשר ראשון מעשר ראשון דלוי הוא כרבי
אלעזר בן עזריה ר' דתניא תרומה לכהן מעשר ראשון ללוי דברי ר' עקיבא
ר' אלעזר בן עזריה אומר אף לכהן אימר דאמר ר' אלעזר בן עזריה אף
לכהן לכהן ולא ללוי מי אמר אין לבתר דקנסיהו עזרא אימר דקנסיהו
עזרא דלא יהבינן להו משקל מינייהו מי אמר אלא כגון זרוע ולא זרוע ומאי
ניהו ראשית הגז ת"ש זה הכלל כל דבר שהוא בקדושה כגון תרומה
ותרומת מעשר וחלה מוציאין אותן מידם וכל דבר שאינו בקדושה כגון
הזרוע והלחיים והקבה אין מוציאין אותו מידם כגון זרוע ולא זרוע ומאי ניהו
מעשר ראשון ולבתר דקנסיהו עזרא ת"ש השוחט לכהן ולעובד כוכבים
פטור מן המתנות הא ללוי ולישראל חייב לא תימא הא ללוי ולישראל חייב
אלא אימא הא לישראל חייב אבל ללוי מאי פטור אי הכי ליתני השוחט ללוי
ולעובד כוכבים פטור מן המתנות ועוד הא תניא השוחט לכהן ולעובד
כוכבים פטור מן המתנות ללוי ולישראל חייב תיובתא דרב אמר לך רב
תנאי היא ר' דתניא וכפר את מקדש הקדש זה לפני ולפניהם אהל מועד
זה היכל מזבח כמשמעו יכפר אלו עזרות כהנים כמשמעו עם הקהל אלו
ישראל יכפר אלו הלויים ותניא אידך יכפר אלו עבדים מאי לאו בהא
קמיפלגי דמר סבר איקרו עם ומר סבר לא איקרו עם ורב אי סבירא ליה
כהאי תנא לימא ואי סבירא ליה כהאי תנא לימא מספקא ליה אי כהאי
תנא אי כהאי תנא דרש ר' מרימר הלכתא כוותיה דרב והלכתא כוותיה
ר' דרב חסדא עולא הוה יהיב מתנתא לכהנתא איתביה רבא לעולא
מנחת כהנת נאכלת מנחת כהן אינה נאכלת ואי אמרת כהן ואפילו
כהנת והכתיב וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל אמר ליה רבי

מטונך
נקראו כהנים לויים) הלך אע"ג דבמעשר ראשון לוי כתיב זיה (במדבר יח) וקנסים נמי משתמעו: וקנסים מילתיה אימר דאמר כו' כפר
דקנסיהו עזרא. ביבמות (דף טו: ב) אמר מפני מה קנסו לויים במעשר מפני שלא עלו זימי עזרא דכתיב (עזרא ח) ואבינה בעם ובהכניס ומצני לוי
לא מנאיתי שם. אבל מקרא מפורש לא מנאיתי שקנסם אבל דוגמא יש לדבר שכתוב בעזרא צסופו (נחמיה י) והיה הכהן בן אהרן עם
הלויים במעשר הלויים למדנו שלא האמינום על תרומת מעשר ולא היו חולקין להן מעשר בגורן אלא (דקנסיהו) בפני הכהנים: ומהדר
אימר דקנסיהו כו' משקל נמי מינייהו מי אמר. בתמיה. אחתי הדרג אתקפתא לדוכתיא הא מלוי לכהן מוציאין: אלא הכי סריך כגון הזרוע.
מוציאין מלוי לכהן ולא זרוע עגמו. ומאי ניהו כגון זרוע ראשית הגז דהתם לא כתיב עם ואי נמי לא איקרו עם מחייבי: כל דבר שבקדושה.
שאסור לזרים כגון תרומה וכיוצא בהן מוציאין מיד לוי לכהן: ושאיין זה משום קדושה כגון הזרוע כו'. שבאיין מזהמות של חולין אין מוציאין
מיד לוי לכהן. אלמא פשיטא לן דלא איקרו עם ואמאי מספקא ליה לרבי: כגון זרוע ולא זרוע. דזרוע מוציאין דאיקרו עם והאי דקתני דאין
מוציאין במעשר ראשון אחר זרוע דקנסיהו עזרא ואיטריך ליה לאשמועינן דאע"ג דקנסיהו עזרא דלא ל למיתני להו דידעו מיהא לא
שקלינן מינייהו: השוחט לכהן. להכי נקט השוחט לכהן דעליה דעבד רמיא דכתיב (דברים יח) מאת זרועי הזבח: וליהני ללוי ולעובד כוכבים.
ואנא ידענא דכ"ש בהל' (ט) וכפר את מקדש הקדש. בעצרות יום הכפורים: לפני ולפניהם. מכפרת עבודה זו על הטומאה שארעה בפניהם
דפר ושעיר של יזה"כ מכפרים על טומאת מקדש וקדשיו כדלמרינן בשבועות (דף טו: ב). מנחה כמשמעו. על מי שעבד בטומאה במזבח בלא חיוב
מקדש כגון נטמא במקדש דעבד בלא שהיה דאין כאן טומאת מקדש דהיכא דנטמא בעזרה קי"ל בשבועות (דף טו: ב). הלכה למשה מסיני דלא
מחייב עד שישהה כדי השחוחה: יכפר אלו העזרות. על טומאה שארעה בעזרה על הכהנים שנגזרו ונכנסו טמאים לעזרה. וכן לויים
וישראלים ועבדים קראי יתירי קדשים: עבדים. כנענים דאיניהו נמי בעי כפרה דכל מלות שהאשה חייבת בהן עבד חייב בהן (מגילה ז). וכל מקום
דכתיב עונש איש ושה שוין (צ"ק טו: ב). דמר סבר איקרו עם. והוה בכלל עם הקהל הילכך וכפרה: יתירא אעבדים אתא: ומר סבר לא איקרו עם. ובעי
קרא: הילכתא כרב. ולא שקלינן מינייהו: וכרב חסדא. דלמרינן מניין מתנות כהונה או אוכלן פטור: לכהנ. בת כהן אפילו אשת איש דכיון
דקדושה לית להו דאיין אסורים לזרים הרי מותרת בהן ולא דמי לתרומה ואי משום ונתן לכהן (ויקרא כג) קסבר אפילו כהנת
משמע: מנחה כהנת נאכלת. השיריים כמנחת ישראל: מנחה כהן אינה נאכלת. דכולה כליל דכתיב (שם ו) כליל תהיה:

(א) [גמ' י"ג, ט] (ב) ז"ב פא:
במות פו. ע"ש כמזכיר כו'.
(ג) [לקמן קל"ג]. (ד) מנחות
כג. שבועות יג: יומא סא.
(ה) [לקמן קל"ג]. (ו) [לעיל
קל: לקמן קל"ג]. (ז) סוטה
כג. (ח) מנאן שייך עוד
לע"ה. (ט) פאה פ"ו מ"ג.
(י) פאה פ"ד מ"ו. (יא) ע"כ
שיך לע"ה. (יב) ויקרא
יט. כג. (יג) [דברים ד].
(יד) [לעיל
(ט) ויקרא כג]. (טו) [לעיל
דל: א]. (טז) בעשר. (יז) [זיל
למיתני]. (יח) ז"ל הך.
(יט) [זיל יפכ]. (כ) [לעיל
קל: א]. (כא) [זיל אשת ישראל].

תורה אור השלם

1. ויקרא כב ארבעה את קציר
ארבעם לא תכלה פאת
שדך בקוצרך ולקט
קצירך לא תלקט לעני
ולגר תעזוב אתם אני יי
ויקרא כב ב
2. פי תבצר קצירך
בשדך ושבדך עמר
קצירך לא תלקט לעני
לגר ליתום ואלאלמנה
יקרה למען יברך יי
אלהיך בכל מעשה
דבריו כו
3. כי תחבוט זיתך לא
תפאר אחריו לגר
ליתום ואלאלמנה יקרה:
דברים כד
4. וכפר את מקדש
הקדש ואת אהל מועד
ואת המזבח יכפר ועל
הבגדים ועל כל עם
הקהל יכפר:
ויקרא טו ל
5. וכל מנחת כהן כליל
תהיה לא תאכל:
ויקרא ו טז

גמ' ופ"ו לא איקרו עם.

ע"י כרש"י כמזכיר כו' וכן
ובתורה יזכור שנתנו לו
מלו כניסים במדבר וביהושע
ה' וכל העם הלויים
מדבר לא מלו משמע
לויים לא איקרו עם:

לעני רש"י

אשפ"ר [וישארנו ליידין].
לישראל ואיפיו של
משה.

